

[Начало](#) > ... > [Съдебни Процедури](#) > [Граждански Дела](#) > [Признаване И Принудително Изпълнение На Съдебни Решения](#) > [Процедури За Изпълнение На Съдебно Решение](#) > [Romania](#)

Процедури за изпълнение на съдебно решение

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Какво означава принудително изпълнение в областта на гражданските и търговските дела?

Разпоредбите относно принудителното изпълнение се съдържат в членове 622—914 от Гражданския процесуален кодекс. Изпълнителното производство е вторият етап от гражданското производство и то има за цел главно да се осигури реалното упражняване на правото, признато в съдебно решение или в друго изпълнително основание. Като прибегва до изпълнително производство, вискателят, който е титуляр на правото, признато в съдебното решение или в изпълнителното основание, принуждава длъжника да изпълни онези свои задължения, които е отказал да изпълни доброволно.

В Гражданския процесуален кодекс на Румъния е предвиден списък с преки и непреки мерки за принудително изпълнение.

Формите на пряко принудително изпълнение касаят предмета на задължението, което е установено в изпълнителното основание, т.е. принудително предаване на движимо имущество — членове 893—895 от Гражданския процесуален кодекс, принудително предаване на недвижимо имущество — членове 896—902 от Гражданския процесуален кодекс, и принудително изпълнение на задължение за извършване на определено действие или за въздържане от извършване на определено действие — членове 903—914 от Гражданския процесуален кодекс (включително специални разпоредби за принудителното изпълнение на съдебни решения срещу ненавършили пълнолетие лица — членове 910—914) и член 1527 и сл. от Гражданския кодекс. В случай на принудително изпълнение на задължения за извършване на определено действие, законът прави разлика между задължение, което може да бъде изпълнено и от лице, различно от длъжника, и задължение *intuitu personae*.

Непрякото принудително изпълнение се отнася за средствата за получаване на парична сума, която е предмет на изпълнително основание, чрез принудителна продажба на имущество на длъжника. Формите на непряко принудително изпълнение са запорът на парични средства или възбраната (последвано от продажба) на имущество. Друга мярка е отнемането на общи постъпления от недвижимо имущество.

Задълженията, които подлежат на принудително изпълнение, са паричните задължения, предаването на имущество или прехвърлянето на неговото ползване, събарянето на сграда/изоставянето на насаждения/прекратяването на строителство, възлагането на настойничество/попечителство, определянето на местопребиваването на ненавършили пълнолетие лица и на правилата във връзка с посещенията на такива лица.

2 Кой орган или кои органи са компетентни да извършват

принудително изпълнение?

Съдебните решения и други изпълнителни основания се изпълняват от съдебен изпълнител (*executor judecătoresc*), чиято кантора се намира в съдебния район на апелативния съд по местонахождението на недвижимото имущество в случай на възбрана на недвижимо имущество/необрани насаждения от плодове или в случай на пряко принудително изпълнение, касаещо недвижимото имущество. Възбраната на движимо имущество и прякото принудително изпълнение във връзка с движимо имущество се извършват от съдебен изпълнител, чиято кантора се намира в съдебния район на апелативния съд по местоживеенето/седалището на длъжника или местонахождението на въпросното имущество. Ако местоживеенето/седалището на длъжника е в чужбина, тогава е компетентен всеки съдебен изпълнител.

Запорът се извършва, въз основа на молба от кредитора, от съдебен изпълнител, чиято кантора се намира в рамките на териториалната компетентност на апелативния съд по местоживеенето/седалището на длъжника или третото лице, подлежащо на запор. В случай на запор на банкова сметка (банкови сметки) на физическо или юридическо лице, компетентен е съдебният изпълнител, чиято кантора се намира в рамките на териториалната компетентност на апелативния съд по местоживеенето/седалището на длъжника или централата/клона на кредитната институция, където длъжникът е открил тази/тези конкретна/и сметка/и. Ако длъжникът има няколко открити сметки, компетентен да наложи запор върху всички сметки е съдебният изпълнител на някое от местата, където има открита сметка. Съдът, компетентен по въпросите на принудителното изпълнение, е съдът от първа инстанция (*judecătorie*), в чийто съдебен район се намира местоживеенето/седалището на длъжника към датата, на която въпросът е отнесен към този съд. Ако местоживеенето/седалището на длъжника не е в Румъния, компетентен е съдът от първа инстанция, в чийто съдебен район се намира местоживеенето/седалището на вискателя, а ако въпросното местоживеене/седалище не се намира в Румъния — съдът от първа инстанция, в чийто съдебен район се намира кантората на съдебния изпълнител, на когото вискателят е предоставил правомощия.

Съдът, компетентен по въпросите на принудителното изпълнение, разглежда искиви молби за декларация за изпълняемост, жалби срещу принудително изпълнение и всякакви други въпроси, които възникнат в хода на принудителното изпълнение, освен такива, за които по закон са компетентни други съдилища или органи.

Гербовият налог по искиви молби за декларация за изпълняемост е 20 RON за всяко изпълнително основание (Извънредно постановление на правителството № 80/2013 за съдебните гербови налози, с измененията).

3 При какви условия може да се издаде подлежащ на принудително изпълнение документ или решение?

3.1 Производство

Принудително изпълнение може да се извършва само въз основа на съдебно решение (окончателни съдебни решения, определения, подлежащи на предварително изпълнение) или друг писмен акт, който по закон се счита за подлежащ на принудително изпълнение (нотариални актове, дългови ценни книжа, арбитражни решения и т.н.).

При получаването на искова молба за принудително изпълнение, попълнена от вискател, съдебният изпълнител урежда вписването ѝ. Съдебният изпълнител издава декларация за изпълняемост посредством постановяване на решение, без да призовава страните. С декларацията за изпълняемост се дава възможност на вискателя да помоли компетентния съдебен изпълнител да използва, независимо дали едновременно или последователно, всички налични средства за принудително изпълнение за удовлетворяване на неговите права, в това число правото на възстановяване на разходите по принудителното изпълнение. Декларацията за изпълняемост поражда действие на територията на цялата държава и обхваща също така подлежащи на принудително изпълнение документи, които се издават от съдебния изпълнител в контекста на допуснатото изпълнително производство.

Съдебният изпълнител може да връчва процесуални документи както лично, така и чрез своя процесуален връчител, а когато това не е възможно, в съответствие с правните разпоредби относно призоваването и връчването на процесуални актове.

След като получи исковата молба за принудително изпълнение, съдебният изпълнител с решение пристъпва към вписването на исковата молба и откриването на досие за принудително изпълнение или, ако е приложимо, отказва да образува изпълнително производство, като посочва причини за този отказ. Вискателят се уведомява незабавно за това решение. Ако съдебният изпълнител откаже да образува изпълнително производство, вискателят може, в срок до 15 дни от датата на уведомяване, да подаде жалба до съда, който гледа изпълнителното производство.

До три дни от вписването на исковата молба съдебният изпълнител иска декларация за изпълняемост от съда, който гледа изпълнителното производство, като представя в този съд надлежно заверени копия на исковата молба от вискателя, подлежащия на принудително изпълнение документ, исканото решение и доказателство за плащането на съдебен гербов налог.

Исковата молба за декларация за изпълняемост се разглежда в срок от най-много седем дни от вписването ѝ в съда и в закрито заседание се издава решение, без да се свикват страните. Решението може да бъде отложено най-много с 48 часа, а мотивите за него се дават най-късно седем дни след издаването му.

С декларацията за изпълняемост се дава възможност на вискателя да поиска от съдебния изпълнител, който е поискал декларацията, да използва, независимо дали едновременно или последователно, всички налични средства за принудително изпълнение, които са предвидени от закона, за удовлетворяване на неговите права, в това число правото на възстановяване на разходите по принудителното изпълнение. Декларацията за изпълняемост има сила в цялата държава. Декларацията за изпълняемост обхваща също така подлежащи на принудително изпълнение документи, които се издават от съдебния изпълнител в контекста на допуснатото изпълнително производство.

Съдът може да отхвърли исковата молба за декларация за изпълняемост само ако: тя попада в компетентността на различен правоприлагащ орган; съдебното решение или, където е приложимо, документът не представлява изпълнително основание; документът, освен съдебното решение, не отговаря на всички формални изисквания; претенцията не е сигурна, с фиксирана сума и изискуема; длъжникът се ползва с имунитет срещу принудително изпълнение; актът съдържа разпоредби, които не могат да бъдат изпълнени чрез принудително изпълнение; или има други пречки.

Решението, с което съдът допуска исковата молба за декларация за изпълняемост, не подлежи на обжалване, но може да бъде преразгледано, ако самото принудително изпълнение бъде оспорено. Решението, с което съдът отхвърля исковата молба за декларация за изпълняемост, може да се обжалва единствено от вискателя в срок до 15 дни от връчването му.

Националният съюз на съдебните изпълнители на Румъния (*Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești*) определя и актуализира, след одобрение от министъра на правосъдието, минималните такси за услугите, предоставяни от съдебните изпълнители. С изменената Заповед № 2550/2006 от 14 ноември 2006 г. на министъра на правосъдието са определени следните минимални и максимални такси за извършваните дейности:

Уведомяване и връчване на процесуални документи: 20—400 RON

Пряко принудително изпълнение

- отстранение: 150—2 200 RON за длъжник, който е физическо лице, 5 200 RON за длъжник, който е юридическо лице;
- принудително налагане на попечителство на ненавършили пълнолетие деца или определяне на тяхното местоживееене: 50—1 000 RON;
- принудително налагане на достъп до ненавършили пълнолетие деца — 50—500 RON;
- принудително налагане за връщането на притежание, определянето на граници на имущество, сервитути, прехвърлянето на имущество и др.: 60—2 200 RON за длъжник, който е физическо лице, и 5 200 RON за длъжник, който е юридическо лице;

- принудително налагане на прекратяване на строителни дейности/дейности по разрушаване на сграда: 150—2 200 RON за длъжник, който е физическо лице, и 5 200 RON за длъжник, който е юридическо лице.

Непряко принудително изпълнение

Минимална такса

за задължения под 50 000 RON — 10 % от сумата и 75 RON плюс 2 % от горницата над 1 000 RON

за задължения над 50 000 RON — 80 000 RON плюс до 1 175 RON плюс 2 % от горницата над 50 000 RON

за задължения между 80 000 RON и 100 000 RON — 1 775 RON плюс 1 % от горницата над 80 000 RON

за задължения над 100 000 RON — 2 500 RON плюс 1 % от горницата над 100 000 RON и 5 500 RON плюс до 0,5 % от горницата над 400 000 RON

Прикачен файл

Минимална такса

за задължения под 50 000 RON — 10 % от сумата и 75 RON плюс 2 % от горницата над 1 000 RON

за задължения между 50 000 RON и 80 000 RON — 1 175 RON плюс 2 % от горницата над 50 000 RON

за задължения между 80 000 RON и 100 000 RON — 1 775 RON плюс 1 % от горницата над 80 000 RON

за задължения над 100 000 RON — 2 500 RON плюс 1 % от горницата над 100 000 RON и 5 500 RON плюс до 0,5 % от горницата над 400 000 RON

Проследяване на отказ за плащане на менителница, запис на заповед или чек: 150—400 RON

Максимална такса

за задължения до 50 000 RON, 10 % за задължения между 50 000 RON и 80 000 RON — 5 000 RON плюс до 3 % от горницата над 50 000 RON

за задължения между 80 000 RON и 100 000 RON — 5 900 RON плюс до 2 % от горницата над 80 000 RON,

за задължения над 100 000 RON — 6 300 RON плюс до 1 % от горницата над 100 000 RON

Максимална такса

за задължения до 50 000 RON, 10 % за задължения между 50 000 RON и 80 000 RON — 5 000 RON плюс до 3 % от горницата над 50 000 RON

за задължения между 80 000 RON и 100 000 RON — 5 900 RON плюс до 2 % от горницата над 80 000 RON,

за задължения над 100 000 RON — 6 300 RON плюс до 1 % от горницата над 100 000 RON

Установяване на фактически положения и извършване на опис на вещи: 100—2 200 RON за длъжник, който е физическо лице, 5 200 RON за длъжник, който е юридическо лице

Продажба на обществен търг на вещи, което са предмет на съдебна делба: 150—2 200 RON

Обезпечителен запор: 100—1 200 RON за длъжник, който е физическо лице, 2 200 RON за длъжник, който е юридическо лице

Поставяне под съдебно управление: 100—1 200 RON за длъжник, който е физическо лице, 2 200 RON за длъжник, който е юридическо лице

Налагане на запор/възбрана: 100—1 200 RON за длъжник, който е физическо лице, 2 200 RON за длъжник, който е юридическо лице

Вписване на предложение: 50—350 RON

Конфискации: 10 % от приходите (мин.) — 10 % от приходите (макс.)

Консултация при изготвяне на документи за принудително прилагане: 20—200 RON

3.2 Основни изисквания

Вж. отговор на въпрос 2.1.

Взискателят и длъжникът може да се договорят принудителните изпълнителни действия да се предприемат изцяло/частично само срещу паричните доходи на длъжника, или продажбата на вещи да

се извърши по взаимно споразумение, или задължението да бъде платено по друг допустим от закона начин.

За решение, постановено от чуждестранен съд, се изисква по целесъобразност допълнителна процедура, а именно процедура по издаване на решение за декларация за изпълняемост (*exequatur*).

Доходите и вещите на длъжника могат да бъдат предмет на принудително изпълнение, ако могат да бъдат иззети, доколкото е необходимо да се удовлетворят правата на вискателите. Имущество, което е предмет на специален режим на разпространение, може да бъде иззето само съгласно предвидените от закона условия.

Що се отнася до длъжника, предвидено е специално условие, съгласно което изпълнително производство не може да се образува, освен ако длъжникът не е бил надлежно призован за всяка форма на принудително изпълнение. По отношение на длъжника са предвидени и други специални разпоредби, например разпоредби относно ненавършили пълнолетие длъжници или недееспособни пълнолетни длъжници, срещу които не може да се предприемат принудителни изпълнителни действия, освен ако има настойник или попечител.

4 Цел и естество на принудителните мерки

4.1 Кои видове активи могат да бъдат предмет на принудително изпълнение?

Предмет на принудително изпълнение може да бъдат доходите на длъжника, в това число общите доходи от недвижимо имущество, суми по банкови сметки, движимо и недвижимо имущество и т.н. Вж. отговора на въпрос 1.

4.2 Какви са последиците от принудителните мерки?

След като бъде установено движимото имущество, притежавано от длъжника или държано от трети лица, се пристъпва към принудително отнемане. По искане на съдебния изпълнител, принудителното отнемане може да бъде вписано в търговския регистър (*registrul comerțului*), в електронния архив на недвижимите имоти, които служат за обезпечение (*Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare*), в регистъра на наследствата (*registrul succesoral*), воден от Нотариалната камара (*camera notarilor publici*), или в други публични регистри. От момента на принудителното му отнемане това имущество вече не е на разположение на длъжника за срока на принудителното изпълнение. Неспазването води до съдебна глоба, освен когато представлява престъпление. Ако дължимата сума не бъде платена, съдебният изпълнител продава отнетите вещи на публичен търг, чрез пряка продажба или по друг начин, допустим от закона (член 731 и сл. от Гражданския процесуален кодекс).

На запор подлежат парични суми, ценни книжа или други подлежащи на запориране нематериални движими активи, които трето лице дължи на длъжника или ще дължи на длъжника в бъдеще въз основа на съществуващи правоотношения. Всякакви и всички запорирани парични суми и имущество се замразяват от датата, на която заповедта за запор е била изпратена на третото задължено лице. От момента на налагане на обезпечението до пълното плащане на задълженията, посочени в изпълнителното основание, третото задължено лице не може да извършва плащания или каквито и да било действия, които биха могли да намалят размера на запорираното имущество. Ако третото задължено лице не изпълни своите задължения във връзка със запора, вискателят, който предявява вземането, длъжникът или съдебният изпълнител може да уведоми съда, който води принудителното изпълнение, за да бъде утвърден запорът. Решението за окончателно утвърждаване има ефекта на прехвърляне на иск и представлява изпълнително основание срещу третото задължено лице. След утвърждаване на запора третото задължено лице оставя сумата на влог или я изплаща до размера, посочен изрично в решението за утвърждаване на запора. Ако лицето не направи едно от двете, това ще доведе до стартиране на принудително изпълнение срещу третото задължено лице въз основа на решението за утвърждаване на запора (член 781 и сл. от Гражданския процесуален кодекс).

Що се отнася до принудителното изпълнение върху недвижимо имущество, ако длъжникът не плати задължението си, съдебният изпълнител стартира процедура за продажба, след като декларацията за изпълняемост бъде връчена и вписана в поземления регистър (член 813 и сл. от Гражданския процесуален кодекс).

4.3 Какъв е срокът на действие на тези мерки?

Приложимият срок е шест месеца (член 697 и сл. от Гражданския процесуален кодекс), ако кредиторът е оставил да изтече такъв период от крайния срок за спазване на каквито и да е принудителни изпълнителни действия, без да е предприел каквито и да било други действия по събиране на вземането си.

Давностният срок е три години (член 706 и сл. от Гражданския процесуален кодекс).

5 Има ли възможност за обжалване на решението, с което се постановява такава мярка?

Жалба може да се подаде срещу самите изпълнителни действия; изпълнителното основание може да се обжалва с цел разясняване на смисъла, обхвата или прилагането му. Ако принудителното изпълнение се извършва въз основа на съдебно решение, длъжникът не може да го оспорва, като се позовава на фактически/правни основания, на които е могъл да се позове в производството пред първоинстанционния съд или пред въззивния съд.

Ако принудителното изпълнение се извършва въз основа на изпълнително основание, различно от съдебно решение, фактическите или правните основания, отнасящи се до съдържанието на правото от изпълнително основание, могат да бъдат посочени в обжалването на принудително изпълнение, освен ако законът не предвижда процесуален начин за обезсилване на изпълнително основание, в това число по общия ред.

Една и съща страна не може да подава нова жалба на основания, съществували към датата на първата жалба.

Съдът, компетентен по въпросите на принудителното изпълнение, е компетентният съд, а ако става дума за разясняване на смисъла, обхвата/прилагането на изпълнителното основание — съдът, който е издал решението, подлежащо на изпълнение.

Жалбата може да бъде подадена в 15-дневен срок, считано от:

- датата, на която жалбоподателят е узнал за заповедта за изпълнение;
- датата, на която съответната заинтересована страна е узнала за налагането на запора;
- датата, на която на длъжника е връчена призовката, или датата, на която той е узнал за първата стъпка от принудителното изпълнение.

Жалба за разясняване на смисъла, обхвата или прилагането на изпълнителното основание може да се подава по всяко време в рамките на давностния срок на правото да се поиска принудително изпълнение. Жалба, с която трето лице предявява право на собственост/*друговещно право* върху отнетото имущество, може да се подава в 15-дневен срок, считано от продажбата или датата на принудително прехвърляне на имуществото. Неподаването на жалба в рамките на горепосочения срок не изключва възможността третото лице да упражни правото си чрез отделна искова молба.

Ако неговата жалба срещу принудителното изпълнение бъде уважена, когато е приложимо съдът обявява за нищожно изпълнителното основание, срещу което е подадена жалбата, или издава разпореждане за корекция, анулиране или прекратяване на самото изпълнително действие, анулирането или разясняването на подлежащия на принудително изпълнение документ или предприемането на действието от принудителното изпълнение, чието спазване е било отказано. Ако жалбата бъде отхвърлена, жалбоподателят може да бъде задължен да плати обезщетение, при поискване, за причинените вреди вследствие на забавеното принудително изпълнение, а когато жалбата е подадена недобросъвестно, може да бъде задължен също така да плати глоба.

6 Подлежи ли принудителното изпълнение на ограничения, по-

СПЕЦИАЛНО ВЪВ ВРЪЗКА СЪС ЗАЩИТАТА НА ДЛЪЖНИКА ИЛИ СРОКОВЕТЕ?

Определени активи и имущество са освободени. Освободеното движимо имущество включва вещи за лично ползване или за домакинството, които са необходими в ежедневието на длъжника и неговото семейство; религиозни предмети; пособия, които са необходими на хора с увреждания, и такива, предназначени за грижи за болни хора; храна, необходима на длъжника и неговото семейство за три месеца, а ако длъжникът се прехранва изцяло със земеделие, храната, необходима до следващата реколта; животни, използвани за осигуряването на средства за прехрана, както и фуражът, необходим за тези животни до следващата реколта; горивото, необходимо на длъжника и на неговото семейство за три зимни месеца; лични или семейни писма, снимки и картини и т.н.

Заплатата/пенсията на длъжника може да подлежи на забор само в размер до една втора от този нетен месечен доход в случай на задължения за издръжка и до една трета за други видове задължения.

Ако трудовите доходи или паричните суми, плащани редовно на длъжника, с които се осигурява неговото препитание, са в размер под националната нетна минимална работна заплата, забор се допуска само върху горницата над половината от минималната работна заплата.

От принудителното изпълнение са изключени следните категории доходи: помощи от държавата и детски надбавки, плащания за гледане на болни деца, помощи за майчинство, обезщетения при смърт, държавни стипендии за обучение, дневни надбавки и т.н.

Вж. също отговора на въпрос 4.3.

Приложими връзки

<https://www.executori.ro><https://www.just.ro>

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

Последна актуализация: 08/08/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.